

Projekt z zakresu
„Eko-Edukacji”
w Szkole Podstawowej
im. Juliusza Słowackiego
w Bystrej

„ MÓJ ŚLAD EKOLOGICZNY”

WSTĘP

Czy przyglądasz się czasami swoim śladom na piasku, albo na innej nawierzchni? Każdy twój krok, może zostawić po sobie ślad, który może trwać jeszcze długo po twojej nieobecności. Naukowcy wpadli na ideę "śladu ekologicznego", aby pokazać, jak bardzo „depczemy” zasoby Ziemi.

Ślad ekologiczny określa nasz wpływ na środowisko. Dokładnie ile hektarów łądów i oceanów potrzeba do zaspokojenia naszych potrzeb oraz absorpcji produkowanych przez nas odpadów. Wynik podawany jest w hektarach globalnych na osobę. Autorem pojęcia śladu ekologicznego jest prof. Mathis Wackernagel.

Każdego dnia, kiedy pijesz wodę, jesz posiłek lub pędzisz samochodem do pracy lub na spotkanie ze znajomymi to właśnie wtedy, tym niby zwykłym małym działaniem wpływasz na naszą planetę. Pomyśl o tym wpływie jako o swoistym odcisku stopy, który stanowi metaforę wpływu człowieka na Ziemię.

Ślad ekologiczny jest narzędziem, które pozwala nam zmierzyć i zrozumieć jak dużo bierzemy z zasobów środowiska. "Odcisk stopy" , czyli potrzeba przestrzeni zaspakajająca nasz styl życia obejmuje różnorodne kategorie konsumpcji ludzkiej, sprowadzającej się głównie do: pożywienia, transportu, zamieszkania, wytwarzania odpadów itd.

Mierząc swój własny ślad ekologiczny, możemy wyobrazić sobie jaka część Ziemi jest „naszym kawałkiem”, z którego czerpiemy, aby móc żyć. Obszar ten jest nam niezbędny nie tylko jako źródło surowców potrzebnych do życia, ale również jako miejsce odbioru

i przetworzenia naszych odpadów w taki sposób, aby nie zdegradowały one tej powierzchni. Oznacza to, iż jeśli ludzkość będzie korzystała z większej powierzchni naszej planety niż rzeczywiście dostępna, szybko doprowadzimy do dewastacji i unicestwienia jej zasobów. Przy sprawiedliwym podziale pomiędzy wszystkich mieszkańców Ziemi

każdemu z nas powinno wystarczyć około 2 ha powierzchni. Ślad ekologiczny większości ludzi z krajów rozwiniętych jest jednak dużo wyższy. Np. w przypadku USA współczynnik ten wynosi ok. 9 gha na jednego mieszkańca tego kraju. Za to kraje słabo rozwinięte wykorzystują dużo mniej zasobów Ziemi niż średnia. Np. w Kongo jeden mieszkaniec wykorzystuje jedynie 0,5 ha.

Proces pomiaru własnego śladu ekologicznego pomaga nam lepiej zrozumieć, w jaki sposób nasze codzienne wybory i działania przyczyniają się do naszego ekologicznego wpływu. Pomaga również nam określić, jakie działania zainspirują nas do podjęcia czynności, aby zmniejszyć nasz negatywny wpływ i pozwolą nam żyć w zgodzie z naturą.

Możesz zmniejszyć swój ślad ekologiczny podejmując następujące działania

- Używaj mniej wody, na przykład zastępuj kąpiele, krótkim prysznicem.
- Segreguj odpady, bo wtedy zużywamy mniej energii na ich utylizację.
- Zamień samochód na transport publiczny lub rower.

- Gaś światło gdy wychodzisz z pokoju, zmień żarówki na energooszczędne i koniecznie odłączać od prądu urządzenia jeśli z nich nie korzystasz np. telewizor, komputer czy wiecznie zostawiane w kontaktach ładowarki do telefonów.
- Zamiast wyrzucać, zastanów się, może coś można oddać, bo ktoś może tą rzecz wykorzystać.

CELE

- kształtowanie określonych postaw względem środowiska przyrodniczego oraz poczucia współodpowiedzialności za jego stan,
- zdobycie i poszerzenie wiedzy przez uczniów z zakresu racjonalnego korzystania ze środowiska oraz poznanie skutków nadmiernego eksploataowania zasobów naturalnych naszej planety,
- podejmowanie działań na rzecz ochrony przyrody i środowiska we własnym otoczeniu,
- budowanie postawy szacunku dla przyrody,
- promowanie w środowisku lokalnym następujących zasad i postaw:
 - racjonalnego korzystania ze środowiska,
 - prawidłowej segregacji odpadów,
 - kształtowania postaw proekologicznych,
- organizowanie zbiórek surowców wtórnych,
- integracja szkoły i środowiska lokalnego,
- promocja szkoły jako miejsca prowadzenia edukacji ekologicznej,
- pobudzenie do refleksji, zrozumienie swojego miejsca w przyrodzie,
- nawiązanie współpracy z organizacją pn. Konsorcjum Olejów Przepracowanych w Jedliczu - zajmującą się ochroną środowiska.
-

ETAPY REALIZACJI PROJEKTU

1. FAZA WSTĘPNA:

- **przedstawienie założeń projektu Dyrektorowi Szkoły i uzyskanie akceptacji jego realizacji,**
- **zapoznanie wszystkich realizatorów i uczestników projektu z głównymi i szczegółowymi celami działań,**
- **ustalenie harmonogramu podejmowanych działań projektowych.**

2. FAZA REALIZACYJNA:

Punkt harmonogramu	zadania	termin
1. Przedstawienie celów i zadań projektu	1. Umieszczenie na gazetce, stronie internetowej szkoły, profilu szkoły na FB oraz w dzienniku elektronicznym	1-9 października 2020

	<p>informacji o projekcie.</p> <p>2. Przygotowanie regulaminów konkursów, podanie literatury</p>	
2. Przeprowadzenie ankiety wśród mieszkańców Bystrej	<p>1. Opracowanie pytań do ankiety.</p> <p>2. Przeprowadzenie wywiadu-badania (rozdanie i zebranie ankiet)</p> <p>3. Opracowanie zebranych danych, wyciągnięcie wniosków.</p> <p>4. Przygotowanie prezentacji obrazujących uzyskane wyniki wraz z ich interpretacją</p>	1-15 października 2020
3. Prywatny „Ślad Ekologiczny”	<p>1. Zapoznanie się z kalkulatorami do obliczania śladu ekologicznego dostępnymi w sieci.</p> <p>2. Obliczenie własnego śladu, czyli liczby globalnych hektarów, które konieczne są do utrzymania mojej osoby z zachowaniem mojego dotychczasowego trybu życia.</p>	16 - 20 października 2020
4. Akcja Sprzątania Bystrej.	<p>1. Przydział rejonów dla poszczególnych klas.</p> <p>2. Wykonanie prezentacji z wykorzystaniem zdjęć zrobionych podczas sprzątania.</p> <p>3. Analiza rodzaju wyrzucanych śmieci. Przedstawienie pomysłów na ograniczanie zaśmiecania naszej miejscowości.</p>	21 - 23 października 2020
5. „Sadzimy LAS wokół nas”	<p>1. Sadzenie drzew na terenie wokół szkoły.</p> <p>2. Spotkanie z leśniczym z Leśnictwa Szymbark - prelekcja na temat korzyści i roli drzew (ekosystemów leśnych) w utrzymaniu tzw. dynamicznej równowagi ekologicznej.</p>	październik 2020
3. Zajęcia warsztatowe	1. Przeprowadzenie zajęć na godzinach wychowawczych	26 października - 6 listopada

	<p>przedstawiających problematykę śladu ekologicznego, smogu, efektu cieplarnianego, segregacji i recyklingu odpadów.</p> <p>2. Przygotowanie przez reprezentantów klas IV-VIII plakatów w formacie A-5 na temat przyczyn i skutków niekorzystnych zjawisk występujących w przyrodzie będących następstwem działalności człowieka. Wystawa plakatów. Konkurs.</p> <p>3. „Drugie życie śmiecia”. Indywidualny konkurs na pomysł wykorzystania pozornie bezużytecznych odpadów.</p>	2020
4. Zajęcia w terenie.	<p>1. Wycieczki do pobliskiego lasu w celu określenia jakie gatunki porostów występują w Bystrej i określenia na podstawie „skali porostowej” stopnia zanieczyszczenia powietrza tlenkami siarki.</p>	październik 2020
5. Konkursy	<p>1. Podsumowanie szkolnych akcji zbiórki : plastikowych zakrętek i makulatury.</p> <p>2. Konkurs wiedzy na temat przyczyn i negatywnych skutków działalności współczesnego człowieka dla środowiska naturalnego.</p> <p>3. Konkurs fotograficzny pt. „ Przyrodnicze osobliwości Bystrej”.</p> <p>4. Konkurs literacki na najciekawszy EKOWIERSZ - opisujący zwyczaje ekologiczne, panujące w Bystrej.</p>	9 - 20 listopada 2020
6. Podsumowanie	<p>1. Zorganizowanie uroczystości podsumowującej projekt. (Zaproszenie gości i mieszkańców Bystrej. Prezentacja podejmowanych działań projektowych)</p>	23-27 listopada 2020

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Przedstawienie o treści ekologicznej z wykorzystaniem kostiumów ekologicznych - w wykonaniu najmłodszych uczniów. 3. Finał konkursu wiedzy dla poszczególnych klas. (nagrody za udział i dla zwycięzców - np. oceny cząstkowe z przyrody i biologii) 4. Pokaz zrealizowanych pomysłów na powtórne wykorzystanie odpadów i śmieci. 	
--	--	--

TERMIN REALIZACJI I UCZESTNICZY

Projekt skierowany jest do wszystkich uczniów Szkoły Podstawowej w Bystrej i realizowany będzie od 10 października 2020 r. do 27 listopada 2020 r.

OCZEKIWANE EFEKTY (OSIĄGNIĘCIA UCZNIA)

- rozumie wpływ człowieka na środowisko i przewiduje skutki jego działalności,
- postępuje w sposób przyjazny dla środowiska, potrafi segregować odpady, korzysta z opakowań wielokrotnego użytku,
- docenia wartość środowiska przyrodniczego,
- dostrzega potrzebę działania w kierunku poprawy stanu środowiska i podejmuje odpowiednie działania,
- korzysta z różnych źródeł informacji i wykorzystuje je w działaniu na rzecz ochrony przyrody i środowiska.

ANKIETA

PONIŻSZA ANKIETA JEST CAŁKOWICIE ANONIMOWA. DZIEKI JEJ WYPEŁNIENIU POMOŻESZ NAM, UCZNIOM OKREŚLIĆ W JAKIM STOPNIU MY MIESZKAŃCY BYSTREJ WPŁYWAMY NA NASZE ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE. DZIĘKI SZCZEREJ ODPOWIEDZI NA PONIŻSZE PYTANIA POMOŻESZ NAM OCENIĆ ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNĄ MIESZKAŃCÓW BYSTREJ. DZIĘKI TEMU BĘDIEMY W PRZYSZŁOŚCI WŁAŚCIWIE PLANOWAĆ DZIAŁANIA MAJĄCE ZMNIJSZYĆ NASZ „EKOLOGICZNY ŚLAD”

1. Jakiego rodzaju paliwa używasz do ogrzewania domu:

- a) gazu ziemnego

- b) oleju opałowego
- c) węgla – tzw. eko groszku
- d) drewna lub brykietu drzewnego (pelletu)
- e) węgla kamiennego
- f) miału węglowego
- g) węgla i drewna
- h) zrębki drewna, słoma lub inna biomasa roślinna

2. Jeżeli do ogrzewania domu wykorzystujesz węgiel, podaj jaką jego ilość spalasz podczas sezonu grzewczego. (ile kilogramów ?).

.....

3. Czy twój dom posiada przyłącze do kanalizacji sanitarnej ?

- a) TAK b) NIE

4. Jeżeli nie masz możliwości odprowadzania ścieków do kanalizacji określ sposób ich pozbywania się:

- a) wypuszczam nadmiar z szamba do przydrożnego rowu lub strumienia.
- b) część ścieków wsiąka w grunt, bo szambo nie jest szczelne.
- c) kilka razy w roku wywożę ścieki do oczyszczalni zamawiając tzw. „szambiarke” w MPGK w Gorlicach.
- d) średnio co miesiąc wywożę ścieki do oczyszczalni zamawiając tzw. „szambiarke” ponieważ moje szambo jest szczelne.

5. Sposób postępowania z odpadami (śmieciami)

- a) Segreguję wytwarzane odpady zgodnie z instrukcją podziału na poszczególne frakcje.
- b) Segreguję wytwarzane odpady, ale ilość tzw. frakcji odpadów zmieszanych stanowi ponad 50 % całkowitej ilości moich śmieci.
- c) Zdarza mi się spalać część śmieci w piecu, którym ogrzewam dom.
- d) Wyrzucam śmieci do lasu
- e) Posiadam kompostownik więc tzw. odpady BIO utylizuję w swoim gospodarstwie.